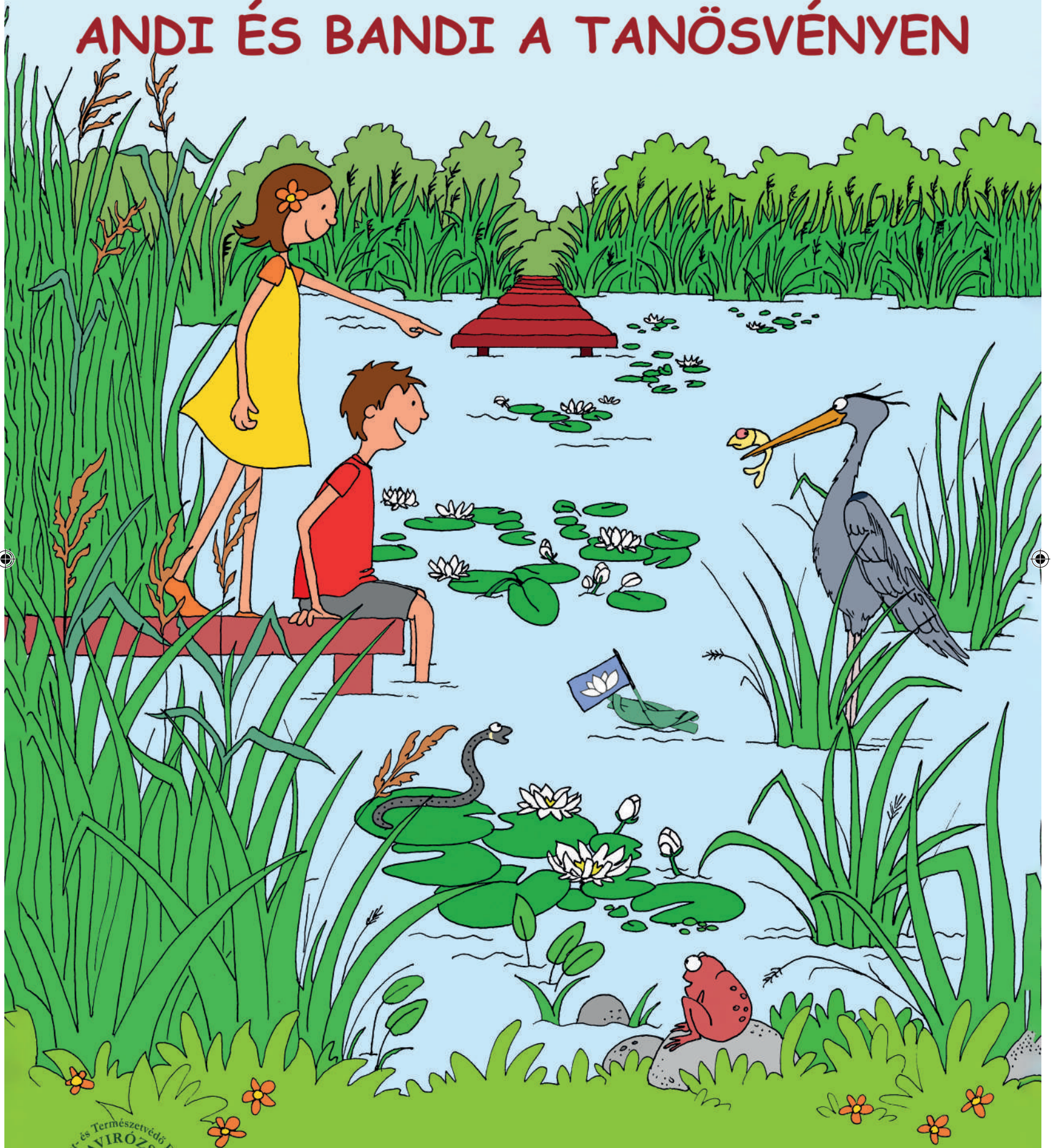

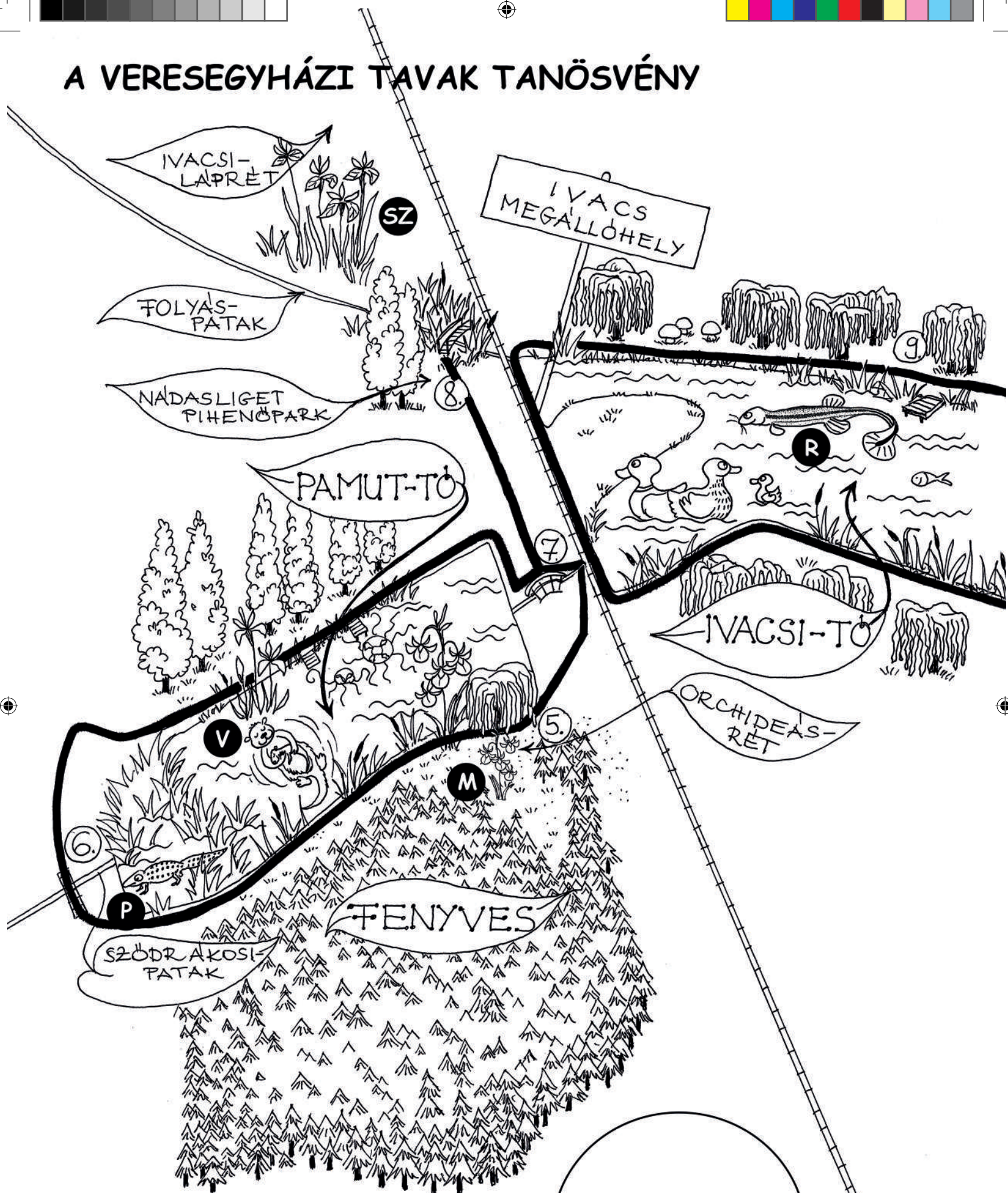
Kövi Boglárka - Tatár Sándor

ANDI ÉS BANDI A TANÖSVÉNYEN

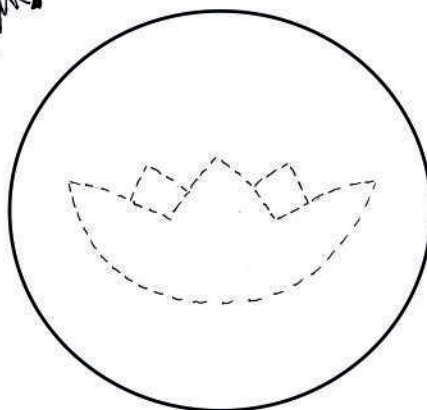

A VERESEGYHÁZI TAVAK TANÖSVÉNY

A tanösvény útvonalát a tavirózsa virága jelzi.
Ha ellátogatsz a tavakhoz, keresd a fákon
a jelét! Kék ceruzával rajzold át a szaggatott
vonal mentén a tavirózsa virágot, és színezd ki
körülötte a területet világoskékkel!

Gyere, kiránduljunk egyet a tavak körül!

Nevezd meg a tavakat, és színezd ki a tanösvény állomásainak számait (1-13) sorrendben!

Jártál már a veresi tavaknál, és a Malom-tó strandján?

Meséld el szüleidnek, hogy milyen állatokat láttál, és mit játszottál a strandon!

Tudtad?

- A védett Malom-tó a legidősebb, melynek gátján régen vízimalom is állt (nézd meg a fotóját a füzet hátulján!).
- Az Ivacsi-tóban élő csíkkal az iszapba fúrja magát.
- A Pamut-tóban néha medúzák is felbukkannak.

Keress meg az alábbi védett, betűkkel jelölt virágokat a térképen!:

CS: csomorika, M: mocsári nőszőfű, SZ: szibériai nőszirm

Keress meg az alábbi védett, betűkkel jelölt állatokat a térképen!:

H: hód, M: mocsári teknős, P: pettyes götte, R: réticsík (hal),

SZ: szürkegém, V: vidra

(Ezt a füzetet kis Lucámnak ajánlom sok-sok szeretettel: Apa)

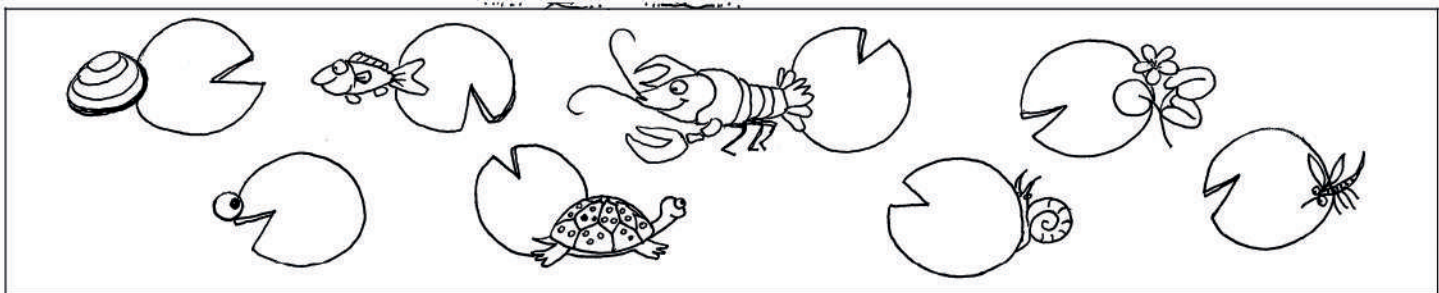
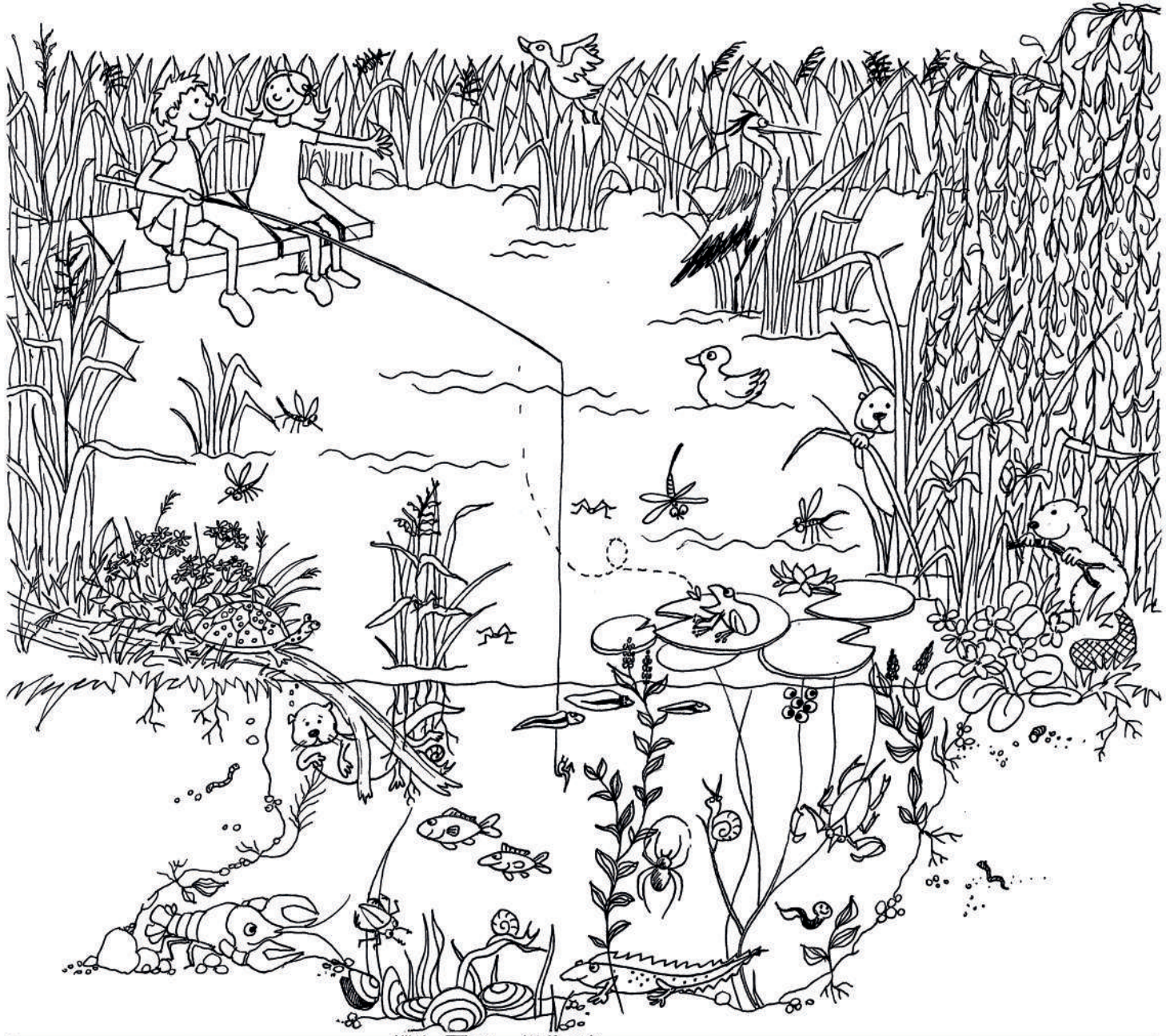
A TAVAK ÉLŐVILÁGA

Andi és Bandi pecázni ment a Malomtóra. Nézd, milyen gazdag a tó élővilága!

Szabó Magda: Hol lakik a halacska?

Hol lakik a halacska?
A lakása tavacska,
tenger, folyó, kék patak,
lenn lakik a víz alatt.

Vízben alszik, vízben kel,
vízi nótát énekel,
vízből van a párnája,
buborék a labdája.

Keress meg a fenti állatokat a képen, és rajzolj annyi pöttyöt a levelekre, ahányat találtál belőlük!

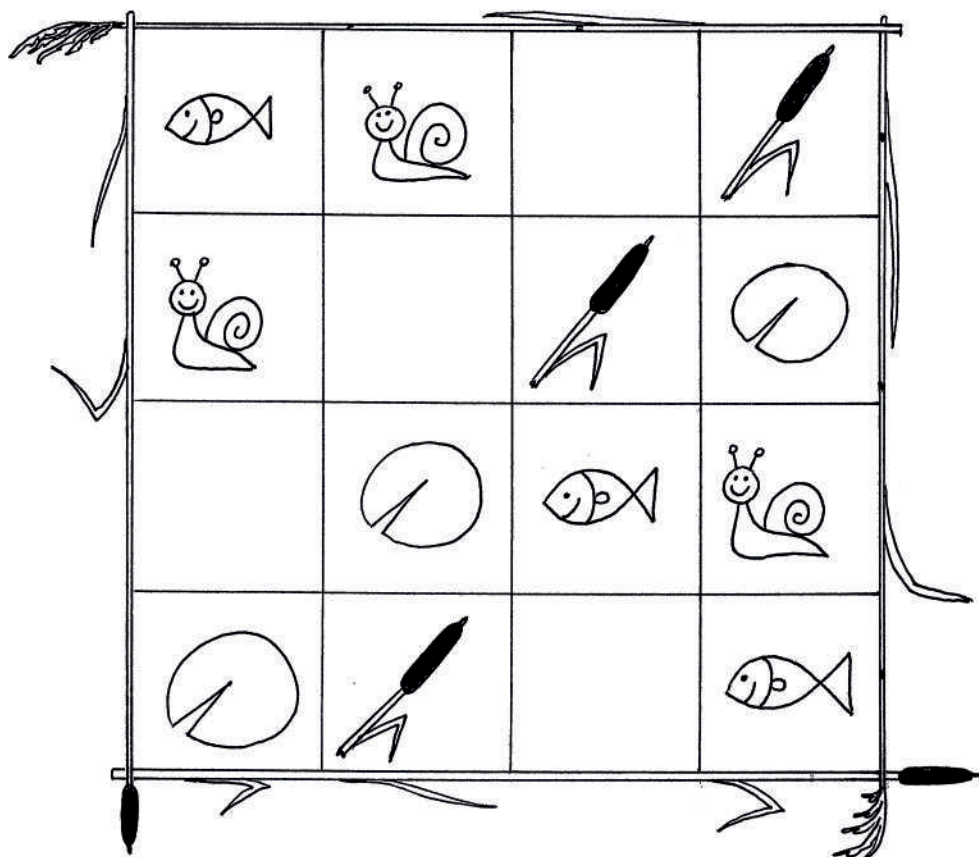

Keress meg a képen az úszó nádszigetet, a bűvárpókot, az ebihalakat, a kacsákat, és a vízcicigát is! Keress meg a képen a hódot és a vidrát is! Melyiknek van hengeres, és melyiknek lapos farka? Melyik rágcsál fát, és melyik eszik halat?

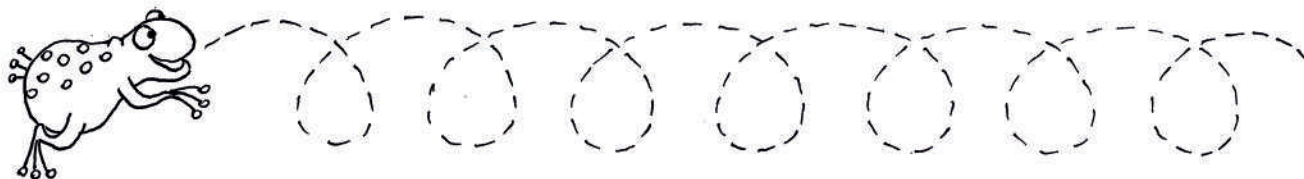
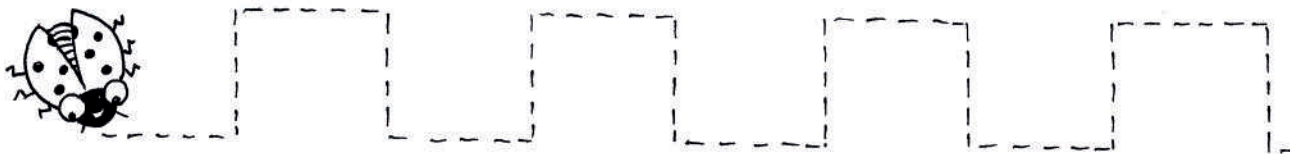
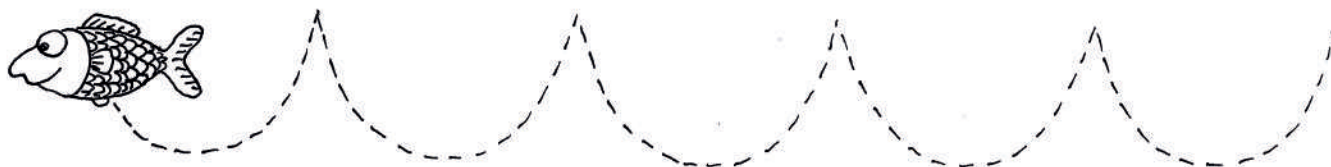

RAJZ FELADAT

Csigabiga
Lassan jár a csigabiga,
táskájában eleség.
Várja otthon lánya, fia,
csigabiga-feleség.

Rajzold be a hiányzó képeket a táblázatba úgy, hogy két egyforma ne legyen egy sorban!

Színezd ki az állatokat, majd rajzold át a szaggatott vonalakat!

KAKUKK

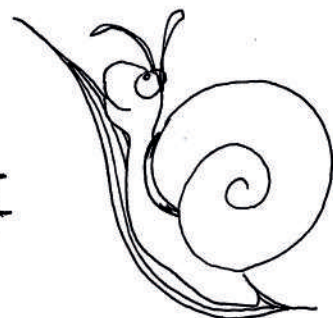
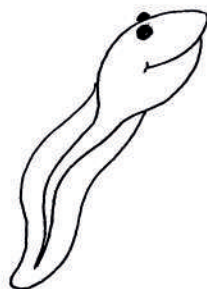
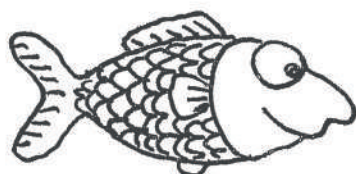
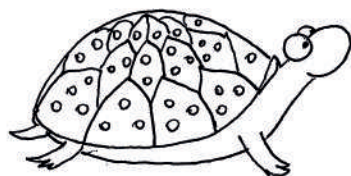
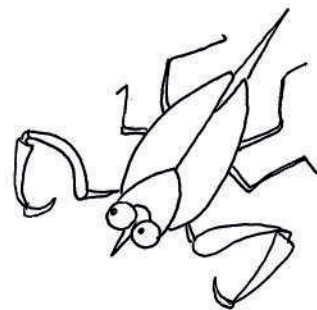
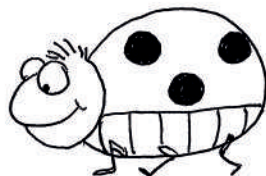
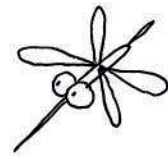
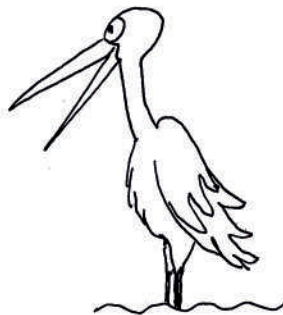
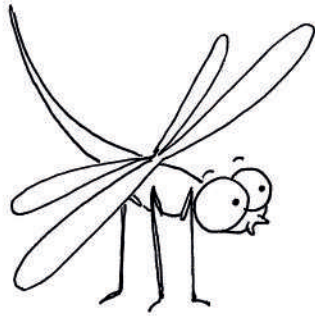
A kakukk gyakran rakja nagy tojását a nádirigó kis tojásai közé.
A kakukk fiókáját így nem a kakukk, hanem a nádirigó anyuka neveli fel. Ezért mondják az oda nem illő dolgokra, hogy kakukktojás.
Nézd csak a rajzot: szegény kis nádirigó alig győzi etetni a nála nagyobbra nőtt kakukkfiókát!

KAKUKKTOJÁS

Karikázd be a sorokban azokat az állatokat, melyek nem illenek oda!

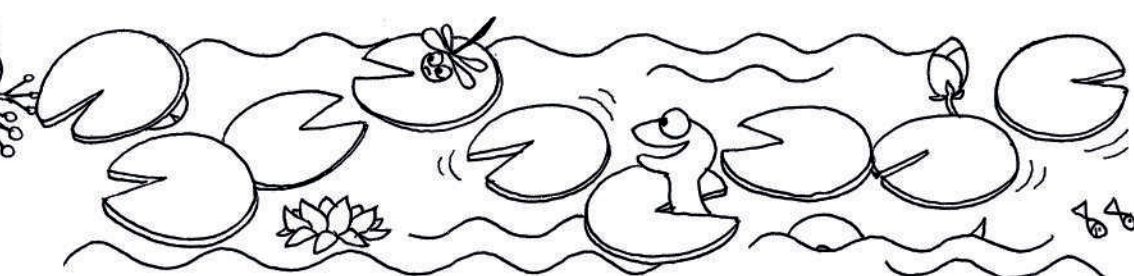
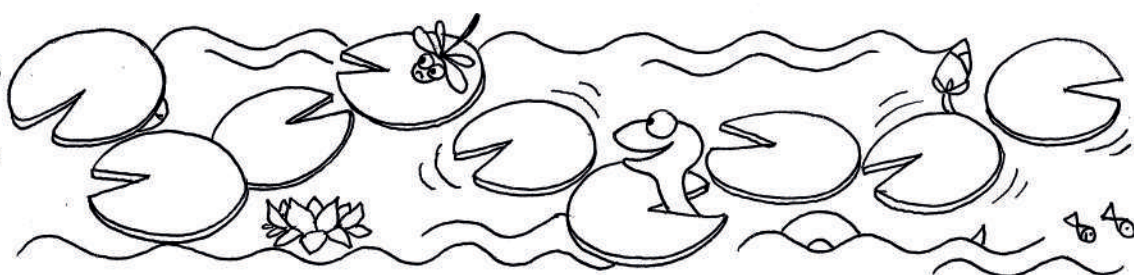
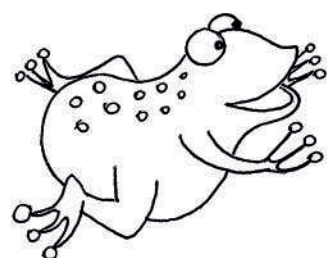
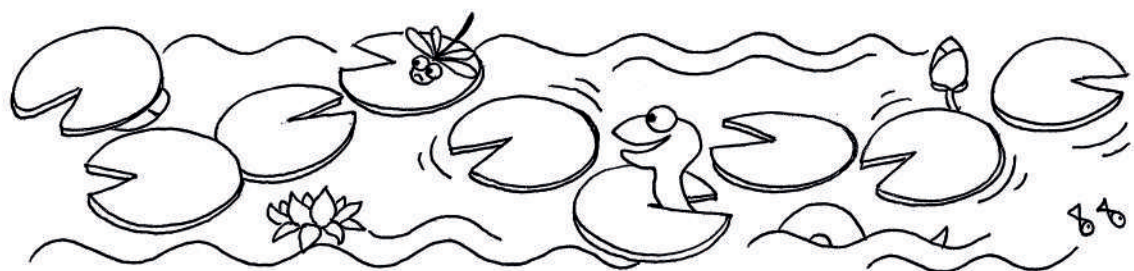
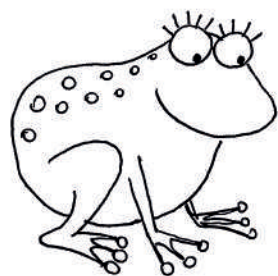
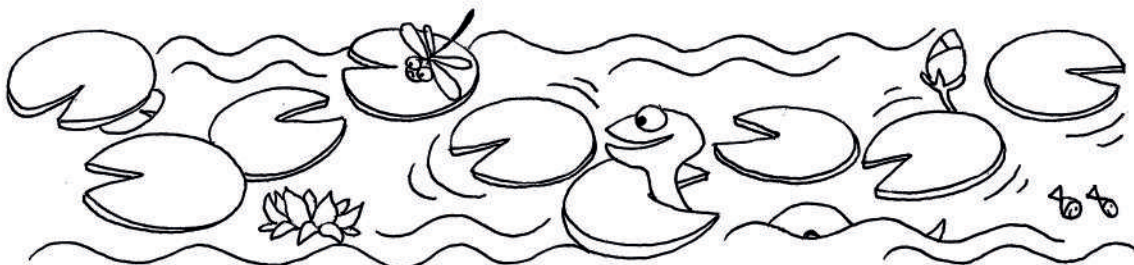
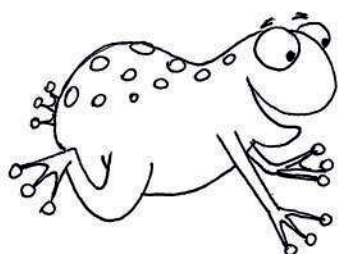

BÉKALAND TÁRSASJÁTÉK

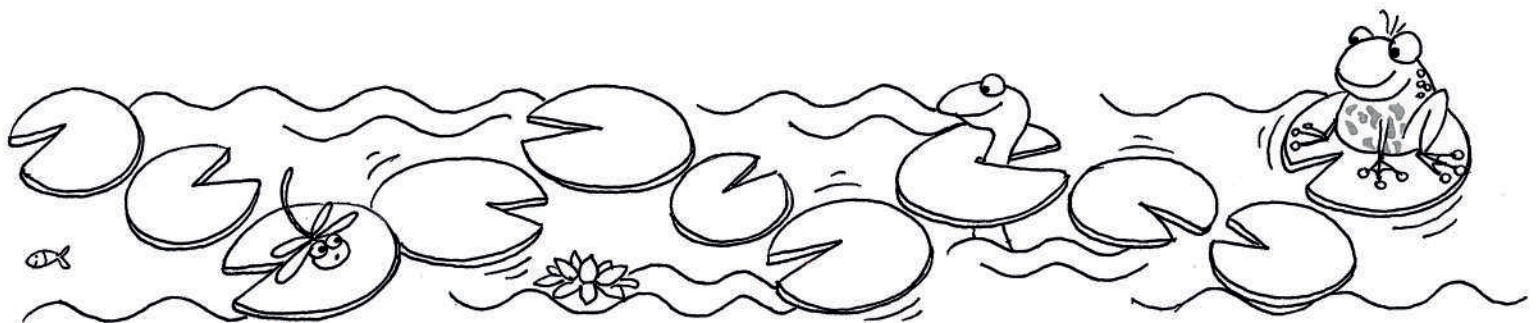
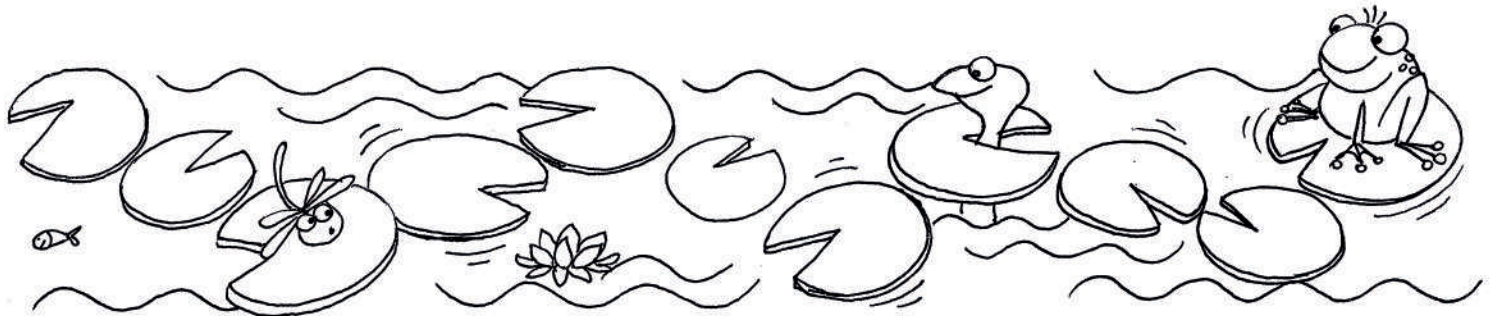
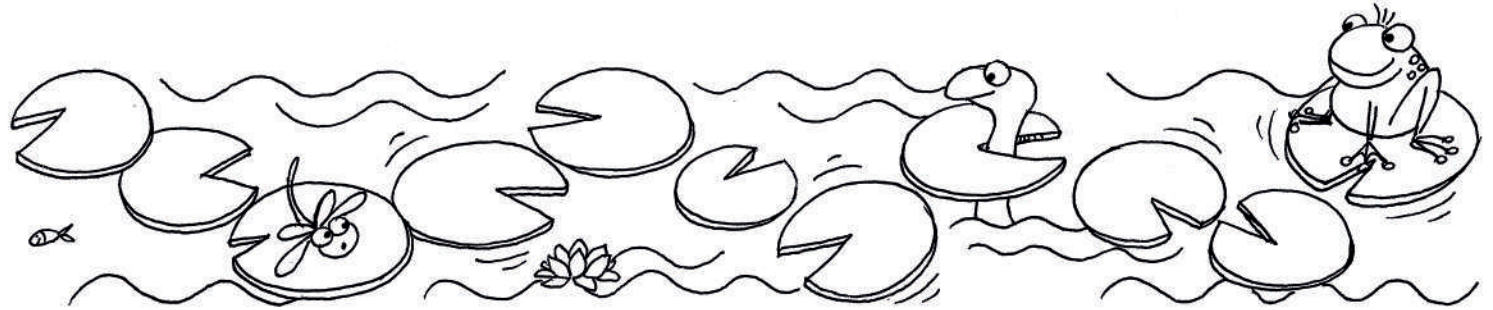
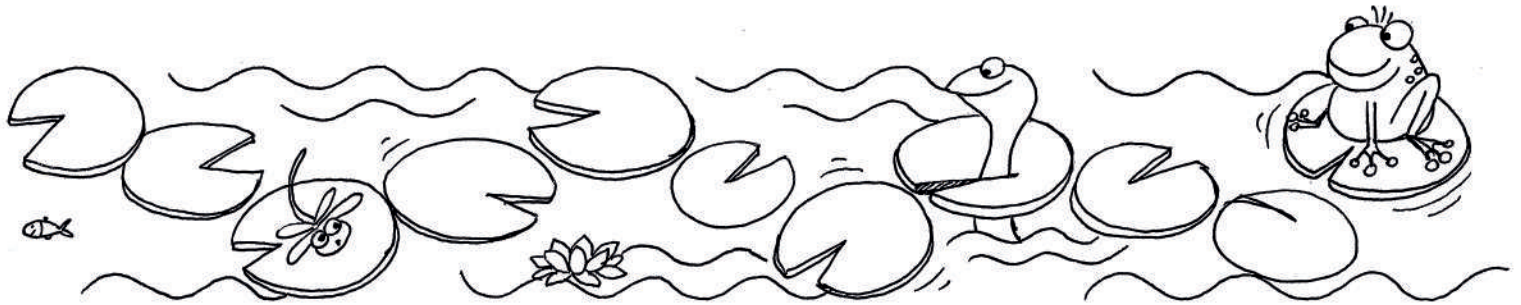

Juttasd el a békaszülőket a kisbékákhoz! Ehhez szükség van egy dobókockára, és kis kavicsokra (bábukra), melyekkel lépegetni lehet. Szitakötős mező: szitakötőt vacsoráztat, ezért egyszer kimaradsz a dobásból. Siklós mező: menekülj a sikló elől - még egyet dobhatsz. Az nyer, aki legelőször ér oda a kisbékájához.

Színezd ki a tavirózsa leveleket zöldre, mert így jobban láthatóvá válnak a kisbékákhoz vezető utak! (Javaslatok: a szitakötős levél legyen barna, a vízisiklós pedig sárga). Színezd ki a békákat is! Javasolt színek: zöld (levelibéka), barna (barnavarangy), kék (mocsári béka nászruhában), barna hát, piros foltos has (vöröshasú unka)

Gryllus Vilmos: Békavacsora
Békamama lesben áll,
csak a torka lüktet.
Kicsi fia kiabál:
„Kérek szúnyogsültet!”

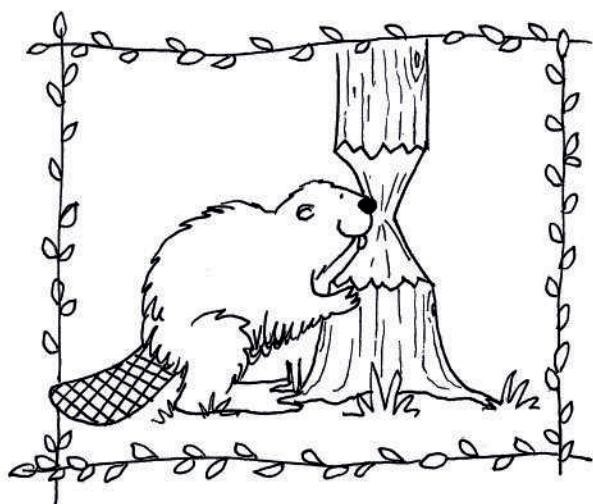

HÓD LABIRINTUS

Segíts hazatalálni a hódvárba Hód Hedvignek!

HÓDVÁR

Tudtad?

•A hódok várak építéséhez egészen nagy fákat is képesek kidönteni úgy, hogy alul körberágják azokat. A patakba döntött fák felduzzasztják a vizet - így hoznak létre tavakat.

Tudtad?

•A hódok fűvel, levelekkel és virágokkal is táplálkoznak. Sajnos a védett tavirózsát teljesen kiették a Malom-tóból (a képen egy régi állapot látható).

•A hód úszás közben a lapos farkával kormányoz.

Ha veszélyt észlel, farkincájával a vízre csap - így jelez a társainak.

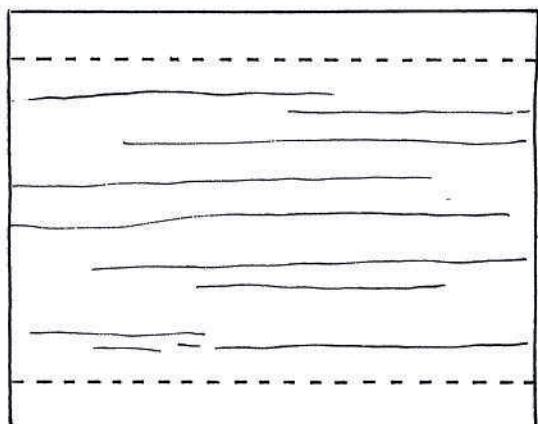

HÓD HEDVIG ZSONGLÖRKÖDIK

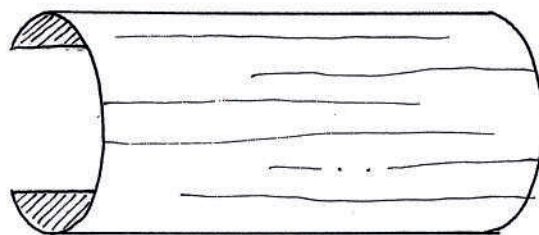
Készítsd el Hód Hedviget az alábbiak szerint:

1

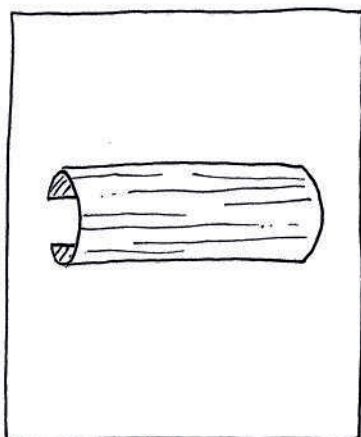
Világosbarna lapból vágj ki egy téglalapot, és rajzolj rá faerezetet!

2

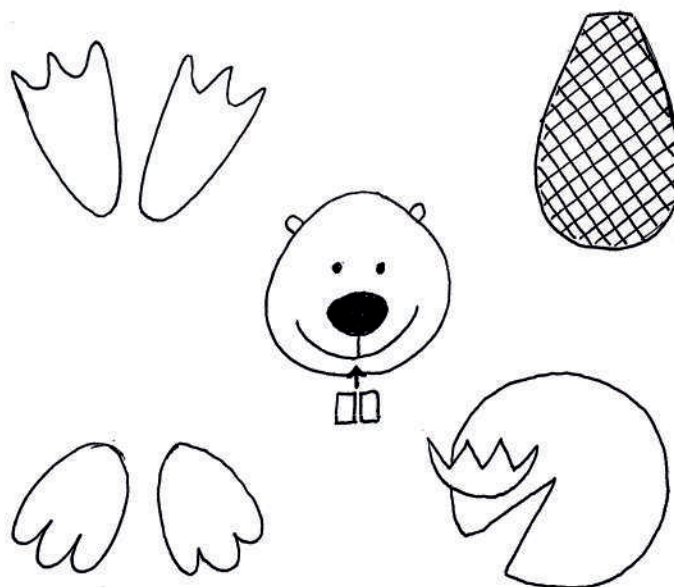

A szaggatott vonalanknál hajtsd vissza a lapot!

3

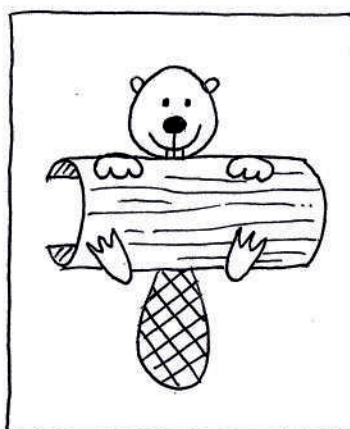
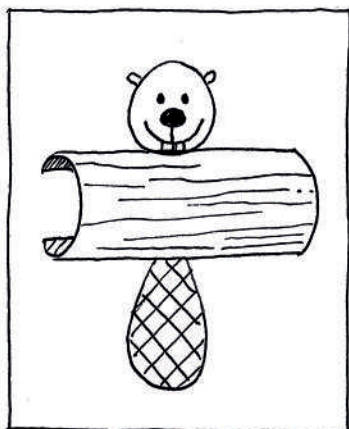

A visszahajtott kis füleket ragasztózd be, és a képen látható módon, henger alakban ragaszd rá egy kék lapra!

4

Egy sötétbarna lapon rajzold meg, és vágd ki a hód testrészeit, majd ragaszd a lapra ragasztott, „vízben úszó” fatörzshöz!

KI HOL LAKIK?

Nevezd meg a képen látható állatokat!
Te melyik állattal talákoztál már?

Szabó Magda: Ki hol lakik?

Hát a nádirigónak Merre van a háza?
Sűrű nádas rejtekén, fészek a lakása.
Hogyha szél fú, leng a nád, susog a sás nótát,
s mint bölcsőben, rengenek a rigófiókák.

Gryllus Vilmos: Élet a tóban

Úszik a tóban sok moszat, alga,
csipeget a keszeg, és meglapul a harcsa.
Mindegyik éppen enni akarna:
moszatot a keszeg, és keszeget a harcsa.

Gryllus Vilmos: Sikló

Sikló, amikor tekereg,
félnek nagyon a gyerekek.
Nézd csak, pedig oly kedves,
bőre gyönyörű, nedves.

Embert, gyereket sose mar,
inkább menekül, elinal.
Vékony, kicsi és gyenge,
és csak halakat enne.

TÁPLÁLÉKLÁNC

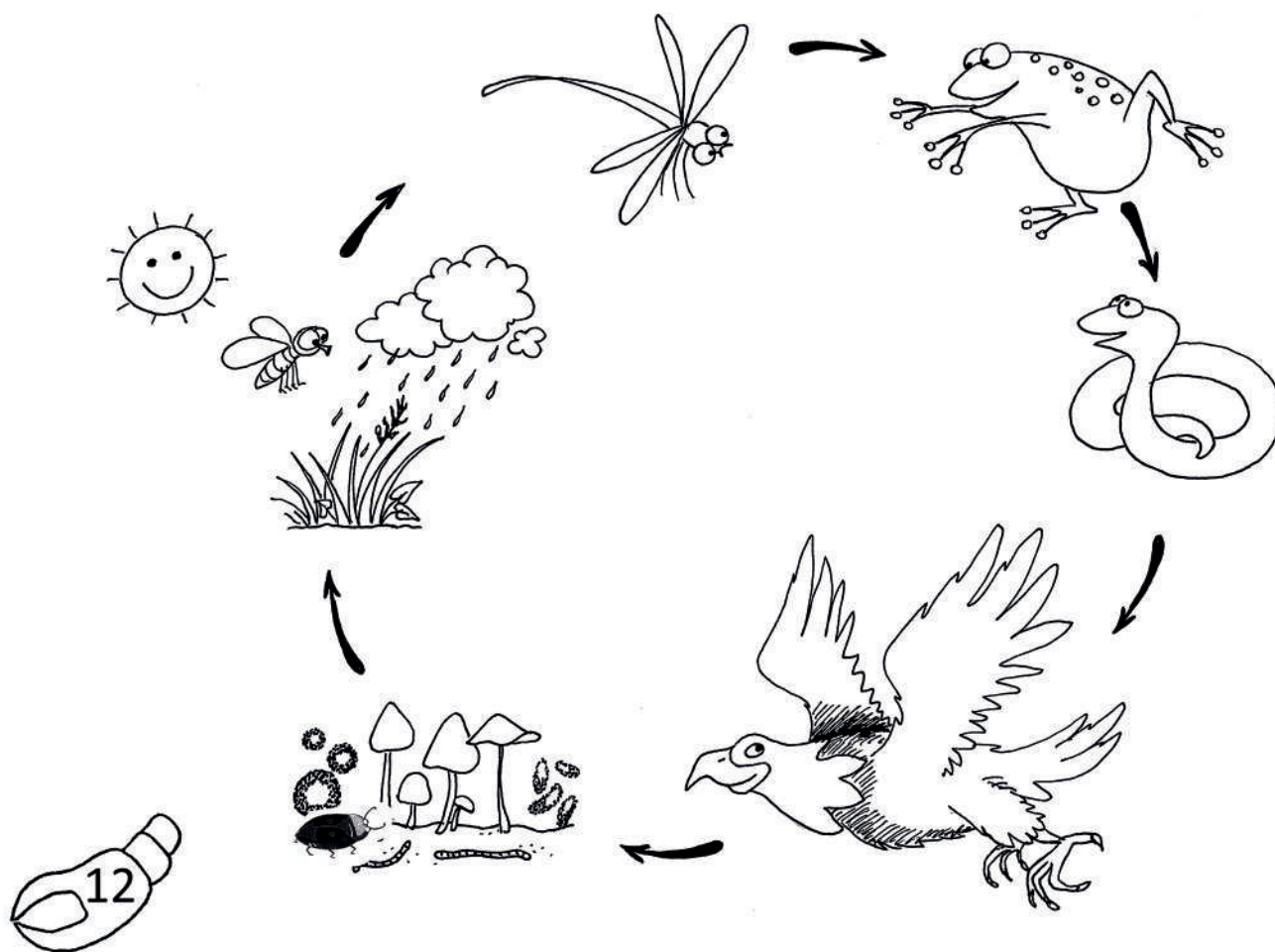
Te mit eszel szívesen? Andinak a gombóc a kedvence, Bandi viszont a rántott csirkét szereti a legjobban.

Tudtad?

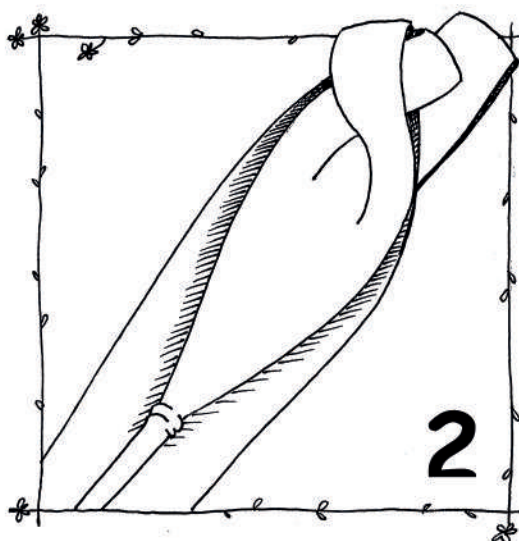
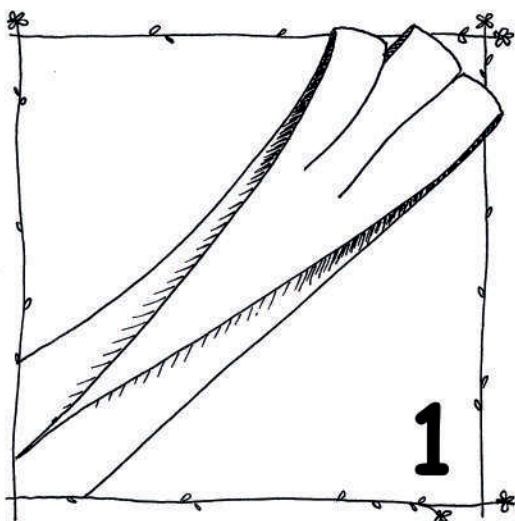
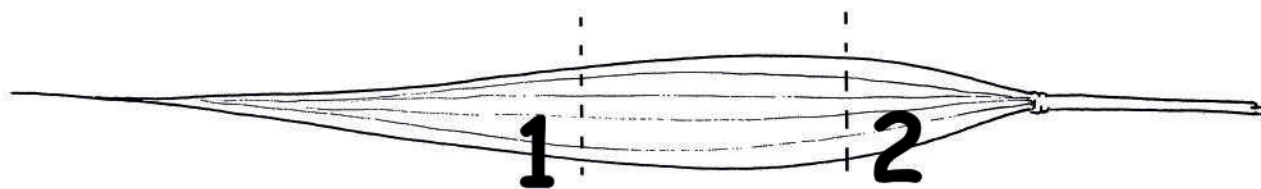
A természetben körforgás van: a légyre a szitakötő vadászik, a békának viszont a szitakötő ízlik. A békire a sikló feni a fogát, a halászsas megéhezik, ha siklót lát. Amikor a sas élete végén elpusztul, testéből a gombák és giliszták segítségével föld készül. Ebből a földből nőnek ki a növények, melyek között bogarak és legyek is élnek.

NÁDLEVÉL KISHAJÓ

Látogass el a veresi tavakhoz, és szüleid segítségével készíts kishajót nádlevélből!

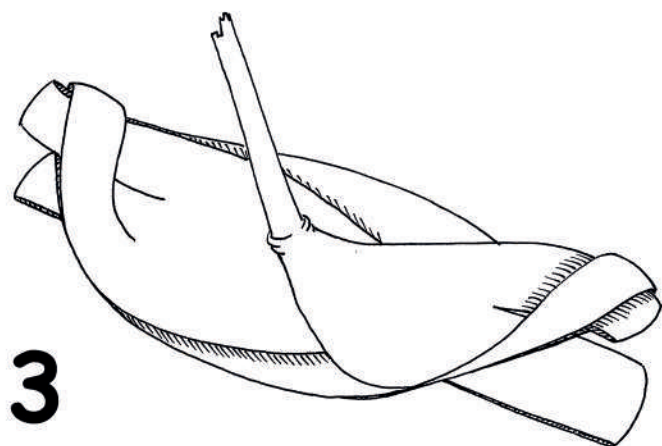
1. Hajtsd vissza a levél csúcsos részét az egyharmadánál, majd tépd be 2 cm hosszán, 3 egyenlő részre a meghajtott véget! A két szélső levélrészét bújtasd át egymásba, úgy hogy a középső rész alul maradjon!

2. Ismételd meg a fenti lépéseket a levél másik, nyeles végével is!

Gryllus Vilmos: Kishajó (részlet)

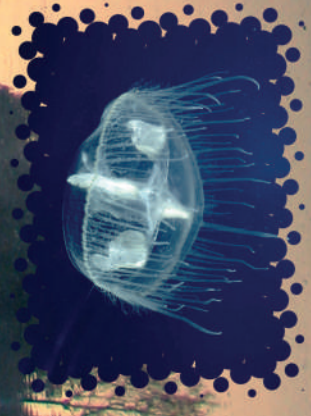
...
Folyó, hová fut a vized?
Kis hajómat hova viszed?
Folyó, hová fut a vized?
Kis hajómat hova viszed?

3. A levél csúcsos végét dugd a levél nyeles vége alá a csónak belsejében, és már kész is a kishajó!

Messzeségben tenger lesznek,
talán ott majd megpihenek.
Tenger felé fut a vizem,
kis hajódat oda viszem.
Néhány nap és megérkezem.

Kiadó: Tavirózsa Környezet- és Természetvédő Egyesület
www.tavirozsa-egyesulet.hu | 2112 Veresegyház, Köves u. 14.
Adószám az 1%-hoz: 18672356-1-13

Szerkesztette és szövegzte: dr. Tatar Sándor, Kövi Boglárka; Rajzolta: Kövi Boglárka
Nyomdai előkészítés: Bereczki Barna Zoltán
Nyomda: Hanka Média Kft.; Példányszám: 150 db

Támogató: Pest Megye Önkormányzata Civil Támogatási Alap

Képek:

A Malom-tó vizimalma télen (Kemény-malom, XX. sz. első fele), Eurázsiai hód (védeett),
Nádi kígyógomba (Tatar S.), Viziskorpió (N. Sloth), Búvárpók (AwesomeFrito),
Hússzinű ujjaskosbor (védeett, Tatar S.), Sárga nőszirmom (Tatar S.),
Édesvízi medúza (CallPhotos), Szivárványos ökle és tavikagyló (védeett, L. Hlasek),
Pettyes götte (védeett), Folyami rák (védeett), Szürkegém (védeett, Couleur),
Hátérkép: Pamut-tó (Veresegyház, Tatar S.)